

HATÁRŐR

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Felhívás!

Bács-Bodrog vármegye függetlenségi és 48-as pártja vasárnap, május hó 17-én az önálló magyar bank érdekében népgyűlést tart és ez okból a helybeli függetlenségi pártot és kört is meghívta. Illó, hogy városunkból is mennél többen vegyenek részt ezen az ülésen. A résztvenni óhajtok május hó 10 éig jelentkezzenek Ludwig József urnál (Kossuth-Lajos utca).

Magyar színészet Ujvidéken.

Helyi szerző kitünő darabjának, a „Fátum”-nak tökéletes, művészi előadásával ismét kezdetét vette az ujvidéki magyar színielőadás. Magyar színielőadások hangzanak el immár a Dungserszky színház színpadáról, ahonnan rövid néhány héttel ezelőtt a szerb színtársulat aratott diadalt-diadal után.

Irigykedve írjuk le ezt a tényt, de sietünk hozzátenni, hogy irigységünk azért támadt bennünk, nem mintha a magyar színtársulat művészet dolgában egy jottányival is a szerb színtársulat mögött állana, hanem azért vagyunk a szerb színtársulat diadalaira irigyek, mert az ő erkölcsi diadalukat az anyagi siker is követi. Alig hiszem, hogy volt egy előadás is, amelyen színielőadások jeles művészetének, — és Makó Lajos magyar színtársulatának már második előadásán csak igen kevesen voltak. Tegnap este a „Gyermek” című pompás szindarab kiváló előadásában bizony gyérszámú közönség gyönyörködött.

Ezek után gondolkodnunk kell afelett, hogy mi lehet e bűnös passzivitásnak, ennek az eléggé el nem ítélhető nem-törődömségnek az oka?

Az ujvidéki magyar közönség Makó Lajos szegedi színtársulatával igen meg lehet elégedve. Nem tagadom, lehetnek egyes szerepkörök kevésbé, vagy éppen nem jól betöltve, de a társulat összessége, sőt tagjainak legtöbbször külön-külön is művész, — vérbeli, tehetséges művész, aki hivatva van végvidékünkön a magyar Muzsának apostola lenni. Előadásai tökéletesek, rendezésük intelligenciára, tudásra és izlésre vall.

Mi az oka tehát, hogy nem támogatják a társulatot, úgy ahogy kellene? Üres frázis az, hogy ma már tulforróság van. A színházban ma még kellemesen lehet meglenni és így ez az érv sem állhat meg.

A Határőr majd minden színielőadás elején, sőt annak folyamán is gyakran szóvártotta ezt a szomorú jelenséget és kérve könyörgött a közönséghez, hogy hagyjon fel a közönséggel és vegyen példát a szerb közönségen, mely nemcsak egyes alkalmakkor, de előadásról-előadásra kimutatta azt, hogy színésztüket miként kell támogatni!

Kérve kérjük Ujvidék hazafias közönségét, vegye védőszárnyai alá a mi magyar művészcsapatunk itteni működését, támogassa őket azzal a szeretettel, amellyel megérdemlik.

Akkor kezdődik a magyar színészet ujvidéki hajnalhasadása.

Nemzeti színészet.

Szombaton este sajnos, igen kisszámú közönség nézte végig Planquettenek örökké szép operettjét, „A kornevillei harangok”-at. Igaz, hogy a darab közismertes, de mégis az operette úgy remek zenéje, mint kiváló tartalma miatt, de másrészt színészeink kifogástalan előadása miatt is sokkal nagyobb partfogást érdemelt volna. Nem kutatjuk a távolmaradás okát, csupán csak arra kell felhívunk a közönség figyelmét, hogy a magyar színtársulat főképp városunkban kulturális kötelességet teljesít, amiért is a támogatás nemcsak helyénvaló, de egyszersmind hazafias feladat is. Egyebekben az operetteszemélyzet mutatkozott be. Alapjában véve régi ismerősökkel találkozunk. Germainet Krémerné adta. A multban is mindenkor kiemeltük kedves megjelenését, csinos hangját, ügyes játékát és ugyanezt tesszük ez alkalommal is. Felhő Rózi Serpoletteje mintaszerű volt, hiszen tőle csak ilyen jó alakításokat látunk. A soubrettek közül ő messze kiválik és a közönség zajos elismerését minden felléptével ki tudja vinni. Békefi tenorjával mindenképpen kivívta a közönség tetszésnyilvánítását, fesztelen, ügyes játéka fokozottabb igényeket is hivatva voltak kielégíteni. Henri baritonját nagyon kellemesen interpretálta Mezei Andor. Makó Lajos igazgatót is láttuk ez este Gáspár apónak nem éppen könnyű szerepében. Jól esik egy ily vérbeli művész kiváló előadásában gyönyörködni. Jól esik annál is inkább, mivel eddig nem igen volt alkalmunk Makó igazgató szereplését végig élvezni, hisz tavall mindössze

csak egyszer lépett fel. Komikus szerepeikben tökéleteset adtak Krémer (bíró), Pesti (jegyző), Virágháty (Fuinard) és Szalay (Gripardél). Megemlítjük, hogy Müller karmester a társulattól megvált és helyét most Kun Richárd tölti be. Őt is már Kövessyektől előnyösen ismerjük.

Vasárnap délután „Casanova” operett volt a műsoron. Az előadás telt házat vonzott ugyan, de nem tartjuk a legszerencsésebbnek, hogy ezen darab, főként délután, kerüljön előadásra. A darab zenéje fülbemászó, lágyan susogó, de a tartalom ellen itt-ott kifogást kell tenni. Az előadásról kijelentjük, hogy a főszereplők elismerést érdemeltek. Mezei Andor Casanova, Felhő Rózi hármas női és Békefi Lajos hármas férfiszerepe igen jó volt. A többi szereplő is jót nyújtott. Este magyar népszínművet mutattak be, Bokor József darabját, „Mária bátyját”. Üres földszint, jól látogatott karzat, ez volt a színház képe. Közönségünk csak nem akar lelkesedést mutatni. Pedig sajnálhatják mindannyian, akik ez alkalommal nem jelentek meg. Mintaszerű rendezés, kitünő előadás jellemezte a mai estét. Krémerné bájos Erzsikéje, Bárdos Irma remek Szuzsikája, Iványi Antal természetes Pistája, Makó Lajos felülmulhatatlan Erős Pálja, Tóvögyi Margit kiváló Máriaja, Baráthy ügyes Mogyoró Péterje, Mezei Andor sikertűlt Fenyő Miskája méltán számíthatnak tetszésnyilvánításra. Minden ízében helyénvaló volt Almássy Endre Körmös Ferkója. Kisebb szerepükben igen jók voltak Juhászné (Erősné), Mezey Péter (Hiuz), Pesti Kálmán (Bokréta) és Krémer (Sárga). Mikes Károly (Halmos Gyuri), úgy gondoljuk, indiszpozícióval küzdött, de bizton hisszük, hogy legközelebbi fellépése már a legteljesebb siker jegyében folyik le, mert van tehetsége.

Hétfőn este telt házat varázsolt Strauss Oszkár operettje, a „Varázskeringő”, a Király-Színház slágere. Az operette zenéje igen kedves, fülbemászó melódiai, főként bájos keringője hatást keltenek, csak kár, hogy olyannyira sivar, semmitmondó librettóra építettek fel egy oly édes zenét. A darabnak inkább zenei sikerét kell méltatnunk és nagy hatását is ennek kívánjuk betudni, mert tartalmában nem látjuk azt az aurea mediocritast, amelyet minden színműírónak használnia kell, ríktó színben tűnik fel sok helyen a komikum, aminek fogva nem látjuk meg azt az eredményt, amelyet a szindaraboknak az erkölcsnemesítés terén fel kellene mutatniok. Erről azonban már elég szó esett más hírlapokban is, elegendő lesz, ha rámutatunk arra, hogy színészeink kitünő előadást nyújtottak és a közönség elismeréssel is adózott fellépésüknek. Nikl tenorszerpében Békefi tünt ki, Felhő Rózi

BOGDÁNY és **TÁRSA**
 UJVIDÉK,
 Vármegye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLUZZKÜLÖNLEBESSÉGER

KRÓN KÁROLY FIA DIVATÁRUHÁZÁBAN UJVIDÉKEN.

akit joggal mondhatunk subrettkirálynőnek, Franci szerepében nagyon is rászolgált a közönség tetszésnyilvánítására. Bárdos Irma Helenát adta és bebizonyította, hogy kellemes hangja van, amelyhez még igen ügyes játék járul. Komikus szerepükkel nagy tetszést keltek Krémer (Joachim), Pesti Kálmán (Lotár) és Aradiné (Friderika), kisebb szerepében pedig igen jó volt Sümegi (Guszt). A finom, izléses diszletezés az igazgatóság és rendezőség dicséretére válik.

Kedden este magyar szerzőnek, Abonyi Árpádnak jutalmazott színműve „A gyermek”, csak nagyon közepes házat tudott teremteni. Ez mindenestre szomorú jelenség és nem szűnik meg közönségünket ismételtlen figyelmeztetni arra, hogy hazafias kötelesség a színművészetet pártolni. Győzzük le a kicsinyes érdeket és töltsük meg mindennap a színházat; a nagy anyagi áldozattal működő társulat elsőrangú voltánál fogva erre nagyon, de nagyon, őszintén, igazán rászolgált. A darab különben irányatos tartalmával a párbaj félszége ellen küzd. A fiu helyett az apa száll sikra és küzd meg a becsületért. A jószívű atya elhal sebél következtében, míg a hetvenkedő, tisztárs megmarad. Ime a párbaj intézményének káros volt a és szükségtelensége, ez az, amire a szerző rámutat és amit élénk vonással, többször megrázó jelenetekben, fest. Az előadás, amely a legjobb erőket foglalkoztatta, kiváló volt. A címszerep Kertész Mihály kezében kitűnő személyesítőre talált. Láttuk mesteri alakításában a pajzán ifjút, a gyermekes kedélyű tisztet, az anyát önfeláldozóan szerető és mindenkép kötelességtudó, de emellett hevesvérű katonát. Radák őrnagy szerepében Csiky László mutatkozott be és rokonszenvedésünket, elismerésünket mindenképpen meg tudta nyerni. Nyereség a társulatra. Mondani is felesleges, hogy Tóvölgyi Margit, a drámai előadások lelke, neki való szerepében, mint Ujlakiné, felülmulhatatlan volt. Fodor Ella mint Janka ügyesen játszott, Nagy Terus Leontineje pedig kedvességet, az ilyen szerepekre kiváló rátermettséget árult el. Almássy Endre az önfeláldozó barátot, a hű Pallritz főhadnagyot adta, igen nagy sikerrel. Baróthynek (Kindermann) hálátlan szerepe volt, mert az minden mozdulatával csak ellenszenvet van hivatva felidézni. Ő azonban vérbeli színész, aki úgy is mesteri alakítást mutatván be, tetszésnyilvánításokra tett szert. Kisebb, kevésbé jelentős szerepe volt Krémernek (Huber vendéglős) és Virághátnak (Misó); mindkettő igen jó volt.

HIREK.

Uj dandárparancsnok Péterváradon. Schneller vezérőrnagy, aki Péterváradra dandárparancsnoknak neveztetett ki, e héten foglalta el állomását és e hó 5-én bemutatkozó látogatást tett főispánunknál. Az új dandárparancsnok, ki hosszabb ideig volt Lócsén, Eperjesen és Kassán, daliás külsejű, megnyerő modoru s mint örömmel értesülünk, magyarul is beszél.

Májusi ájtatosságok. Május hava első sorban Mária, Magyarország Nagyszonyának hónapja lévén, e hó 1-én megkezdődtek a hitbuzgó katolikus hívők által nagy kegyelettel felkarolt májusi ájtatosságok, melyek a belvárosi r. kat. templomban hétköznap d. u. 1/26, vasár- és ünnepponon pedig 4 óraker tartanak.

Királyi kegyelem. Király ő felsége tudvalevően m. é. nov. 26. legfelsőbb elhatározásával az állítás elől való szökés, valamint a besorozottak és állományba való vételük előtt külföldre elszármazott egyéneknek megkegyelmezett. Az erre vonatkozó m. kir. honvédelmi miniszteri rendelet a katonai ügyosztálynál (városháza II. emelet 32.) elfekszik és ott azon szülők és rokonok, a kiknek külföldön tartózkodó fiaik avagy rokonaik vannak, a legfelsőbb kegyelemben részesítettekrol közlelbi felvilágosítást kaphatnak.

Tűzoltóink Flórián ünnepéye. Önök. tűzoltóink védszentjük, Flórián ünnepe alkalmából e hó 4-én reg. 9 óraker testületileg és zászló alatt vettek részt a r. kat. templomban tartott ünnepi misén. Este Winkle Flórián-termében társas vacsorájuk volt, melyen nemcsak a polgárság köréből, de előkelőségeink közül is — élén Dr. Balla Aladár főispánnal — igen nagy számban jelentek meg, osztova derék tűzoltóink örömeiben, egyenkint és együttesen is hozzájárulva a vig, kedélyes hangulat növeléséhez. Az első felköszöntőt Zanbauer parancsnok mondotta főispánunkra, akinek a tűzoltói intézmény iránti meleg érdeklődése, az ujvidéki önök. tűzoltók iránt tettekben ismételtlen megnyilvánult jóakarata hálás köszönetet és elismerést érdemel annál inkább, mivel ép a mai anyagsóvár korban a nemesebb eszmék, magasztos ideálok ritkán találunk az intelligencia, a felsőbb körök pártolására. Balla főispán kész örömmel méltatja az önök. tűzoltók emberfeletti, önfeláldozó munkáját s midőn egyfelől büszkén emiti, hogy 14 év előtt mint egyszerű tűzoltó ő is e nemes hivatásu egylet tagja volt, másfelől örömmel látja főispáni állásában azt a fáradságos, önzetlen, gyémántot erő munkát, mit a tűzoltók a föld gyomrában rejlő nemes, ritka érc után ásó bányászhoz hasonlóan, csendben, a legfontosabb pillanatban végeznek. Főispánunk ezuttal is minden szónál ékeőbb bizonyítékát nyújtotta jóakarataának, azon kijelentésével, hogy önök. tűzoltóink régi hírnevének öregbítésére akciót fog kezdeményezni az iránt, hogy a 40 koronán aluli államadót fizető önök. tűzoltó a közs. pótdadó alul mentesítessék. Viharos, szünni nem akaró éljenzés hangzott fel, mire Zanbauer parancsnok nyomban hálás köszönetet mondva, ígéretet és fogadalmat tett a tagok nevében, hogy ennyi jóakarata, kedvezmény és támogatás fejében a tagok kötelességük pontos, lelkiismeretes teljesítését hatványozott mértékben fogják ambicionálni. Szlama József örömmel látja a 36 év előtt ültetett csemetefának terebélyes, virágzó fává növekedését és a régi, legöregebb tagokat köszönti. Zanbauer parancsnoknak az egylet megjelent összes vendégeire, jóbarátaira mondott felköszöntője után Virág István virágos, ékes beszédben méltatja az

önök. tűzoltóknak sok gáncstól is kísért nehéz működését s az egylet tagjait éltetve, azt kívánja, hogy sz. Flórián kettős jelvénye, a víz és kereszt jelentőségéhez képest, amint készek egyfelől a romboló tüzet megfékezni, a másik tüzet, a szeretet tüzet, a polgárság közti egyvertés melegét éleszteni legyen törekvésük. Lelkes szavakban adózott Lovrekovits Ferenc főispánunknak a város fejlesztésére és polgártársai javára irányuló törekvéseiért és sikeres működéseért. Witz Ferenc a tűzoltó-egyletet, Exler János a pártoló tagokat, Szlama J. a polgármestert, majd a tűzoltók segédkésztámogatóját, Dr. Demetrovics főkapitányt, Schuster Rezső Dr. Wagner Károly egyleti orvost éltette. A lelkesnél lelkesebb felköszöntőknek még ezzel nem szakadt vége, egymás után hullottak még továbbra is; a derült hangulatu társaság csak éjjel után kezdett oszladozni.

A lövöldö megnyitása. Vasárnap volt a lövöldö és a jelen évi lövészet megnyitása. Délben a lövészet megkezdése előtt bankett volt, amelyen megjelentek Dr. Balla Aladár főispánunk Szalay Lajos királyi tanácsos, polgármester, egyesületi főlövész-mester, Endre Antal műszaki tanácsos, Harsányi Elemér kir. ügyész, Dr. Várnay Ernő közjegyző és a polgárság köréből mintegy ötvenen. Ujvidék város legrégebb egyesülete mindenestre nagyobb támogatást érdemelt volna. — A felköszöntők sorát Szalay Lajos nyitotta meg, Ő Felségére üritvén poharát. A felköszöntőt a jelenlevők állva hallgatták meg és végeztével a „Himnusz” énekelték. Ezt követte Dr. Piu-kovich Sándor felköszöntője. A lövészek — úgy mond — a céltábla van szeme előtt és azt akarja elérni, hogy mennél több egységet találva el, lövésztársainak becsülését, elismerését vivja ki. Ily cél van a polgárok előtt is. Közbecsülésben részesül az, kinek egész életében csak az lebegett szeme előtt, hogy polgártársait hazaszeretetre buzdítva, elől álljon mindenütt, ahol csak szükség mutatkozik. A mi derék főispánunk elmondhatja, hogy ezt a célt kitűzve, számos egységet talált és polgártársainak igaz szeretetére tett szert, akik becsülik, tisztelik és örülnek, ha köztük van. Erre a derék főispánra üriti poharát és azt kívánja, hogy őt a Mindenható polgártársai igaz öröme még sokáig megtartsa. Id. Zanbauer Ágoston az egyesület derék főlövész-mesterét, Szalay Lajos, polgármestert élteti. Főispánunk — az egylet serlegével a kezében, szólásra emelkedik és Cyrano szavait idézi, hogy kevesen vannak a szegények, a derék legények”. Ma, amidőn sajnos, nem látja a polgároknak azt a számát, amelyet itt kellett volna látni, eszébe jut, hogy a régiek közül már csak kevesen vannak itt, de itt van a régiek közt az, aki sokat fáradozott az egyesület érdekében, ott van Geiger József, az egyesület tiszteletbeli főlövész-mestere. Rá üriti poharát. Köszöntőket mondtak még: Witz Ferenc Geiger József, a főispán szavait németül értelmezve, Schuster Rezső Witz lövész-mesterre és Dr. Piu-kovich Sándor titkára, idb. Zanbauer Ágoston Várnay közjegyzőre és az egyesület vezetőségére, Geiger József az egyesületi tagokra, Dr. Piu-

Hatóságilag megengedélyezett

TELJES VÉGELEDÁS!

Az üzlet felosztása miatt az összes **ékszerek,** arany-, ezüst-, chinaezüst-árak és órák 30—40%-kai az áron alul eladatnak.

ÁRMÁNYGÉZA

ékszerész és órász

UJVIDÉK, Fő-tér.

12—26

kovich Sándor a tüzoltóegyesületre, Tausch vigalmi lövészmeisterre és Schubert Rezső zászlóapródra. Az ebéd kifogástalan, izletes volt, Müller Gyula korcsmáros ügyességét, lelkiismeretes pontosságát dicséri.

Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület ujvidéki osztályának megalakítása tárgyában az ujvidéki kir. törvényszék, járásbiróság és ügyészség birói, ügyészi és fogalmazói kara f. ápr. 26-án Csarsch Dezső törvényszéki elnök elnöklésével népes alakuló gyűlést tartott. Részt vett azon a nevezett bíróságok és ügyészség csaknem minden tagja. Az értekezlet az O. B. Ü. E. ujvidéki osztályát megalakította. Elnökké megválasztotta Rehák Ferenc kir. ítélő táblai bírót, elnökhelyettes titkárrá Ernszt Ödön kir. tsz. bírót, pénztárnokká dr. Fekete Pál kir. tsz. albirót, választmányi tagokká Lestyanszky Pál titeli kir. táblai bírót, Hetessy Kálmán óbecsei kir. járásbirót, dr. Kállai Béla és Molnár Géza kir. tsz. bírót. Az osztály eddig 42 tagot számlál.

Hírek a gimnáziumból. Az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium VIII. osztályában szombaton f. hó 9-én fejeződnek be az előadások. Az osztályvizsgálatok május 13-án kezdődnek, az érettségi vizsgálatok írásbeli része pedig 18-án, 19-én, 20-án lesz. — A gimnázium 14 tanulója Megyesi Ferenc igazgató és a tanári kar vezetése mellett vasárnap f. hó 3-án Zomborba rándult, ahol az állami főgimnázium csoportjával füleslabda mérkőzésük volt. Az eredmény 1:0 intézetünk javára. Ez alkalommal a zombori áll. főgimn. tanári testülete kiváló vendéglátásban részesítette intézetünk tanári testületét és növendékeit, amennyiben a „Zombori Katholikus Kör” helyiségében őket fényesen megvendégelte. Növendégeink az esti vonattal tértek haza.

Miniszteri biztos. A vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről Dr. Koch Ferenc budapesti e. rk. tanár bizatott meg az ujvidéki felső kereskedelmi iskolánál a f. évi érettségi vizsgálat vezetésével.

A vármegyei háziipar kiállításáról mult számban megírtuk, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter annak védnökségét elfogadta. Azóta arról értesülünk, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a felajánlott védnökségét szintén elfogadta.

A nagyrétnek legeltetési célokra való értékesítése. Tekintettel arra, hogy a télen s a tavasszal lecsapolt 630 hold nagyréti területből mezőgazdasági célokra alig egy negyedrészt volt kiadható, a többi terület pedig tekintve, hogy az elmúlt ősszel nem lehetett a nagy vizállás miatt azt felszántani és mezőgazdasági célokra előkészíteni, ezen területnek legeltetési célokra való értékesítését határozta el a vár. tanács, még pedig *disznó* legeltetésre a kistrétnek a Mandics szállás előtti területe és a nagyrétnek jelenleg is vizenyős részei, *birka* legeltetésre a nagyrétnen levő „Dugacska gréda” nevű terület, *szarvasmarha* és *lovak* legeltetésére a Kaszapszka ada körül „Bastine Vljakova Gréda” nevű, nem különben az egész nagyrétnen azon terület részei, melyek bérbe adva nincsenek és melyek sem *disznó*, sem *birka*

legeltetésre nem tartattak fenn, jelöltetnek ki. A legeltetési idény május 1-től f. szeptember végéig vagyis öt hónapon át tart. Mivel a nagyrét területe mezőgazdasági célokra csak akkor lesz kellően értékesíthető és előkészíthető, hogy ha az abban levő gyökény nád, stb. kiirtatik, ami csak oly módon lesz elérhető, ha minél több állat bocsátatik oda be, evégből a legeltetési díj minimális tételekben következőleg állapítatik meg: Minden darab birka vagy sertés után a fent kitett legeltetési idényre 50—50 fl., minden darab ló vagy szarvasmarha után 2 kor. Ezen legeltetési díj még akkor is fizetendő, ha bárkinek állata csak egy napot is tölt a nagyrétnen. Minden állattulajdonos, aki a nagyrétet a fenti célokra használni óhajtja, köteles állatainak számát a városi számvevőségnek bejelenteni és a bejelentés alkalmával állatállománya után járó legeltetési díjakat a vár. pénztárnál azonnal előre befizetni. A legeltetési célokra kijelölt területek szomszédságában oly területek is vannak, melyeket a város egyeseknek mezőgazdasági célokra és fűhasználatra már bérbeadott; nehogy tehát a jelenlegi bérlők károsodjanak, köteles minden egyes állattulajdonos, aki a legeltetési díjat már befizette, Szávicz Gyoka jászinfoki töltsőrnel jelentkezni, ki a különböző legeltetési célokra kijelölt területeket a jelentkezőknek a helyszínen fogja megmutatni. A ki a legeltetési díj le nem fizetése esetén állatjait a nagyrétre kihajtja, kihágást követ el és a fennálló törvényes rendelkezések értelmében szigorúan büntetendő; ezért köteles minden gazda, a legelőre kihajtott állatairól kiállított igazolványokat, illetve nyugtákat a pásztorok átadni, aki azokat az ellenőrzést gyakorló rendőri vagy egyéb hivatalos személyzetnek felszólítására bemutatni köteles. A legeltetésre csak *ujvidéki városi és szállási* lakosok nyerhetnek engedélyt, mert a városi tanácsnak az az elve, hogy a városban és szállásokon levő állatállomány nyerjen jó legelőt.

Drága pör. A bajai milliós nyeremény lünygyében folytatott per költségei 11.446 k. 38 fillérre rúgnak.

Elhalasztott kiállítás-megnyitás. A B. B. vm. háziipari kiállítás megnyitása, melyen Kossuth Ferenc miniszter képviselőjében Sztéryny József államtitkár jelenik meg, e hó 10-ről május 13-ra halasztatott.

Orsz. vásár. A legközelebbi, májusi országos vásár e hó 16., 17. és 18-án fog megtartatni s arra mindennemű állatoknak vesztmentes helyről való felhajtása szabályszerű marhalevéllal, meg van engedve.

Magyar egyesület Boszniában. Ápr. 25-én *Brékan*, Boszniában a „Bréka magyar egyesület” megtartotta alakuló gyűlését. Az egyesület célja az alapszabályok szerint, — melyeket jóváhagyás végett a bosnyák-hercegovinai országos kormány elé terjesztettek —: a magyar nyelv elsajátításának lehetővé tétele, ismeretének tökéletesítése, a magyar irodalom pártolása, a magyar művelődés terjesztése és az egyesülethez forduló honfitársaknak tanácssal és szükség esetén segélylyel való ellátása. A gyűlés általános lelkesedés közepette megvá-

lasztotta ideiglenes elnökét, alelnökét, tisztikarát és választmányát. A választmány 11 tagja a bréka magyar hivatalnok, kereskedő, iparos és földbirtokos osztály színe-javából került ki. Az egyesületbe megalakulásakor 52 rendes és számos alapító és pártoló tag lépett be. A gyűlés lelkesedéssel a következő táviratban üdvözölte a magyar kormányt: „A ma Brékan, Boszniában megalakult magyar egyesület 52 tagja hódoló tisztelettel üdvözli hazája hazafias kormányát. Az elnök: Dr. Umlauff”.

A szabadkai pincérsztrájk áldozata. Szegedi Károly 53 éves kocsis Lichtneckert Károly „Arany Bány” c. szállodájában volt alkalmazva. Ápr. 28-án a jégveremben volt Szegedinek dolga, ahonnan a konyhába kellett sietnie, hogy a pincérsztrájk miatt összehalmozódott munkában segítsen. A hideg jégveremből kilépve a melegebb konyhába, Szegedi egyszerre holtan rogyott össze. A boncolás szerint szívizérlődés érte.

A düledező Baja. Emlékezetes még a bajai Mészáros-féle ház bedőlése, mely több emberáldozatot is követelt. A héten Baján hasonló eset történt: Kálmán Józsefné háza dőlt össze. A bentlevőket egy arra járó levélhordó figyelmeztette a fenyegető veszedelemre s épen jókor, mert alig futottak ki a lakók, az egész ház egy pillanat alatt elpusztult, romokban hevert. Nevezetes a dologban, hogy a ház Kalocsán lakó tulajdonosnője épen az nap akarta elhanyagolt házat reperáltatni s már munkásokat is fogadott. — Nálunk Ujvidéken is nem egy elhanyagolt, gyanus ház van s azért elismeréssel kell adoznunk a hatóságoknak, mely utóbbi időben az ilyen házak megvizsgálását s a többi közt egy Rákóczi-utcai düledező háznak kilakoltatását és leromboltatását rendelte el.

A községi jegyzők nyugdíjgyöve. A belügyminiszter tudvalevőleg tervbe vette a községi jegyzők nyugdíjgyövének országos rendezését. Most a miniszter annak megállapítása végett, hogy e rendezés az államkincstár megterhelése nélkül keresztülvihető-e, továbbá avégből, hogy e mélyreható és épen ezért gondos mérlegelést igénylő kérdés minden részletébe kellő betekintést nyerhessen, a vármegyei alispánoktól a községi jegyzők nyugdíjalapjára, vagyoni helyzetére és egyéb viszonyaira vonatkozó részletes adatok kimutatását kéri 30 napon belül.

A pálinka. A statisztika adatai szerint 1906-ban 363 millió 547,258 liter pálinkát ivott meg a magyar nép és ezért összesen 545 millió 320,930 koronát fizetett. Ebben az összegben nincs benne a bor- és sörfogyasztás. Csak a pálinka, — tehát az az ital, amely mindenképpen nélkülözhető, sőt szellemileg és testileg egyaránt tönkre teszi a vele élőt.

Megmagyarosodott bácskai község. Zomborból jelentik: szép haladást mutat a bácskai *Csajkóslak* község a *magyarság* terjesztése terén. Ezelőtt 8 évvel még csak 4 magyar család lakott a községben s ott ma már 450 magyar lakik és a magyarság annyira megerősödött, hogy magyar kört alakítottak. A kalocsai érsek legközelebb plebániát létesít. 500 hold kincstári földet a sze-

19

TAVASZI DIVAT

08

KOMPOZÉ KOSZTUM sima kabát, csíkos vagy kockás alj.
CHEVRON SZÖVETEK minden divat színben.
BLOCK KOCKA szövetek és selymek, minden színben.

LÖWY MÁTYÁS és TÁRSA cég különlegességei.

Divatruház, az „Órangyalhoz”, UJVIDÉKEN, Fő-tér, „Erzsébet” szálloda épület.

gényebb magyaroknak adnak haszonbérbe. Az új magyar körnek a DMKE 300 kor. értékű könyvtárt ajándékozott.

Összeesett az éhségtől. Pein Tácó, ósziváci lakos a napokban a templomba menet, összeesett az utcán. Teljesen öntudatlan állapotban szállították a kórházba, ahol a községi orvos megállapította, hogy a szegény ember éhségtől esett össze.

Tiszai kerületi felügyelő. A földmivélségi miniszter a tiszai kerület felügyelőjévé Lisznyai-Damó Tihamér min. osztálytanácsost nevezte ki, aki Tzegedtől Titelig megvizsgálja a tiszai védőtöltéseket.

A os. és kir. közshadseregbeli hadapród-iskolákban magyar honos ifjak részére fenntartott és az 1908/1909. iskolai tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi és tandíjmentes helyekre vonatkozó Pályázati hirdetés a katonai ügyosztály tanácsnokánál (Városháza II. emelet 32.) elfekszik és ugyanott a felvételi feltételek a hivatalos órák alatt megtudhatók.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara apr. havi teljes ülésén Szarvady Lajos elnök az elnöki jelentések között előterjeszt több kieszközölt intézkedésről szóló leiratot, közölte, hogy a Szeged-szabadjai, makói, hódmezővásárhelyi viszonylatokban a helyközi telefonbeszélgetés díja 1 koronára szállított le és hogy a pékipar vasárnapi munkaszünete tárgyában tett azon előterjesztést, hogy a munka vasárnap éjjel 1 órakor megkezdhető legyen, a kereskedelemügyi miniszter a rendelkezések közül álló revíziója alkalmával fontolóra fogja venni. Bejelentette az elnök, hogy a kamara kérelmének megfelelően a májusi menetrendbe Szeged, Kiskunfélegyháza közt két új vonat járatása állított be és intézkedés történt, hogy az 1908-1910 évekre megalakítandó adókievető bizottságok összeállításánál a pénzügyigazgatóságok oly javaslatot tegyenek, hogy a tagok fele része iparosokból és kereskedőkből legyen kinevezhető. Több ipartelep állami támogatásáról és ipari tanfolyamok rendezéséről szóló beszámolás után bejelentette az elnök, hogy a kereskedelemügyi miniszter az elmúlt évben hirdetett pályázat eredménye gyanánt 5 kerületbeli munkást részesített 100 koronás állami jutalomban, ak.k közül Szokolay Gyula szegedi szabósegédnek a teljes ülés előtt adta át a kitüntető okmányt és jutalmat. A napirend tárgyai között elsőnek az elnökség jelentése szerepelt azon előmunkálatokról, miket a kamara az ipartörvény revízió véleményezésének előkészítése tárgyában végzett. A teljes ülés ezzel kapcsolatosan olyképp határozott, miszerint kérni fogja, hogy a tervezet második részének megjelenése után mielőbb összehívassék az első ankét és ne halasztassék össze, hogy e sürgős és fontos reform még ez évben törvényhozás elé kerülhessen. Elhatározta a kamara, hogy a Zomborban rendezendő vármegyei háziipari kiállításon kiosztandó jutalmakra 300 korona, a tanonciskolai tanítóknak szakirányu rajztanításban való kiképzésére pedig 250 korona támogatást nyújt.

Nyilt-tér.

Étvágytalanságot, emésztési zavarokat

a Rohitschi „Tempelquelle“ időszaki ivása a legegyszerűbben megszüntet. Hlynemű régiebb és idült bajok esetén „Styriaforrás“ előnyben részesítendő.

Főraktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest, Báthory-u. 8.
1-7

E határozmányok szerint az említett h. é. vasuton a podgyász szabadsuly az említett naptól fogva megszűnik.

Az új személydijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás-elárusító irodájában (Budapest, VI. Csengery-utca 33.) 20 fillérért kapható.
Mdy igazgatóság.

ELADÓ.

A Magyar-utcai 55. számú bérház jutányos feltételek mellett szabad kézből azonnal eladó. Ugyanazon házban egy üzlethelyiség lakással együtt kiadó.

Bővebbet: a tulajdonosnál a házban.

1290. szám. 1908. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1907. évi 6462/P. számú végzése következtében Dr. Székely Géza titeli ügyvéd által képviselt Zarnbrzky Gyula javára Milivojevic Uros s trsai ellen 1200 k. s jár. erejéig 1907. évi május hó 4-én foganatosított kielégítési és végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2650 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: 4 drb. ökör, 2 drb. ló, 200 m/m csöves tengeri, 20 drb. anyabirka és 40 drb. bárány nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1908. évi V. 330/4. számú végzése folytán 1200 k. tőkekövetelés, ennek 1907. március hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 203 kor 58 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Milivojevic Uros végrehajtást szenvedő lakásán Jündere-seň leendő megtartására 1908. május 14. napjának d. u. 2 órája határidőül kitzűetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen 1908. évi május hó 1. napján.

Rex,
kir. bir. végrehajtó.

Nekem okos, kedves anyám van!

Este ha lefekszem nem bonbont ad nekem, hanem két Fay-féle valódi szodeni ásvány-pastillát; és ha az iskolába megyek, akkor mindig egyszerre hat darabot kapok, hogy még ne hűljek. De nem is vagyok beteg sohasem és az anyám azt mondja, hogy ez csak a Fay-féle valódi szodeni eredménye. Skatulyája 1 K. 25 fillérért minden gyógyszerárban drogériában és ásványvizkereskedésben kapható, de határozottan vissza kell utasítani mindennemű utánzatot.

Főraktárak Budapeston: Egger Leó dr. és Egger J., VI., Váci-körút 17. Kochmeister Frigyes utóda V., Hold-utca 8., Thalimayer és Seltz, V., Zrínyi-utca 3., Török József, VI., Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Agoston.

Hirdetések.

Fiatal comptoirista,

ki a magyar, német és szerb nyelvet úgy szóban mint írásban tökéletesen bírja, azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok: Weinfeld Pál József helybeli céghez intézendők.

Ugyanott egy 12-14 fiatalember is alkalmazást nyer a külső üzletben.
1-3

91353/C. III. a. 908. sz.

Új személy- és podgyász dijszabás életbe léptetése.

A Nagykároly-Somkúti helyi érdekű vasuton f. évi július hó 1-től új zónarendszerű személy- és podgyász-dijszabás lép érvénybe, mely által a megnyitás napjától érvényes helyi személy- és podgyász-dijszabás érvényen kívül helyeztetik.

Ezen új dijszabással a régi menetárak változatlanul fenntartása mellett e h. é. vasutára is kiterjesztetik a magyar királyi államvasutak vonalain s az állami kezelés alatt álló helyi érdekű vasutakon érvényes közös személy- és podgyász-dijszabási határozmányok (I. Rész) érvénye.

Kisasszonyt

keresek irodám részére. Az illető pályázónak, a magyar, német, szerb és horvát nyelvet szó- és írásban kell bírnia. Gépíráshoz értők előnyvel bírnak. Ajánlatok, igény megjelöléssel, hozzám intézendők.

Rainer Simon

szesznagykereskedő Ujvidék.

2-3

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit felülmul hazánk természetes szén-savas vizek királya

a mohai ÁGNES forrás.

Milleniumi nagyérmmel kitzűntetve.

Kitűnő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomorégést rögtön meg-

szűnteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi állás gyomorhajosoknak.
Kedvelt borviz! Olcsóbb a szodaviznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Dietzgen fia uraknál Ujvidéken.

A.

3-15

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.